

TARCZA ANTYKRYZYSOWA 2.0.

OMÓWIENIE PROJEKTU ZMIAN DO OBOWIĄZUJĄCEJ USTAWY

Wrocław, dnia 10 kwietnia 2020 r.

COVID-19 i tarcza antykryzysowa 2.0. – co wiemy do tej pory?

Zaledwie kilka dni temu informowaliśmy Państwa, że 31 marca br. została uchwalona i jeszcze tego samego dnia weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, potocznie określana mianem tarczy antykryzysowej. Tymczasem już w weekend 4 i 5 kwietnia br. opublikowano pierwsze informacje na temat planowanych kolejnych zmian legislacyjnych. Nowy projekt, nazywany tarczą antykryzysową 2.0., trafił pod obrady Sejmu w dniu 7 kwietnia 2020 r. Projekt w niemal niezmienionej postaci został przyjęty i przekazany do Senatu w dniu 8 kwietnia br. Senat ma się zająć projektem w dniach 15-16 kwietnia br.

Poniżej znajdą Państwo podsumowanie rozwiązań zawartych w obowiązującej ustawie z podziałem na konkretne, istotne dla Państwa zagadnienia. Rozwiązania obowiązujące oznaczyliśmy kolorem czarnym. Natomiast propozycje zmian i uzupełnień, zawarte w projekcie tarczy antykryzysowej 2.0. uchwalonym przez Sejm i przekazanym do Senatu, zaznaczyliśmy na czerwono. Opis aktualizujemy dla Państwa na bieżąco.

Zespół SDZLEGAL Schindhelm

SPIS TREŚCI

DOFINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW	3
DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ	4
ŚWIADCZENIE POSTOJOWE.....	6
POŻYCZKI DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW	7
NOWE WSPARCIE PRZEWIDYWANE W TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ 2.0.	8
SKŁADKI I ŚWIADCZENIA Z ZUS.....	9
PODATEK PIT.....	10
PODATEK CIT	11
PODATEK VAT.....	12
CENY TRANSFEROWE	12
INNE PODATKI I OPŁATY	12
INNE KWESTIE PODATKOWE	13
PRAWO PRACY.....	13
LEGALIZACJA POBYTU CUDZOZIEMCÓW.....	15
BHP	16
PRZEDŁUŻENIE NIEKTÓRYCH UPRAWNIĘĆ.....	16
UMOWY KREDYTOWE.....	17
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE.....	17
GOSPODAROWANIE ODPADAMI.....	18
PRAWO ENERGETYCZNE	19
BRANŻA TURYSTYCZNA.....	21
UMOWY NAJMU	21
BRANŻA HANDLOWA.....	21
DZIAŁANIE SPÓŁEK	22
FUNDUSZE INWESTYCYJNE I NADZÓR NAD RYNKIEM FINANSOWYM.....	23
PRAWO BUDOWLANE	24
PRAWO WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ	25
WSPARCIE TWÓRCÓW I ARTYSTÓW	25
SPRAWY ADMINISTRACYJNE I SĄDOWOADMINISTRACYJNE	25
SPRAWY CYWILNE, KARNE I DOT. ZAMÓWIĘŃ PUBLICZNYCH.....	27
SPRAWY UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE	27
PRZESYŁKA HYBRYDOWA	28

→ DOFINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW

Przewiduje się przyznanie **dofinansowania** części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną, **niezatrudniającemu pracowników**. Dofinansowanie możliwe jest w przypadku **spadku obrotów przedsiębiorcy o co najmniej 30%**.

Przez **spadek obrotów** rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług (ilościowo lub wartościowo), obliczone jako **stosunek łącznych obrotów przedsiębiorcy za dowolne 2 kolejne miesiące**, przypadające po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie **w porównaniu do łącznych obrotów przedsiębiorcy z analogicznych 2 kolejnych miesięcy w 2019 r.** Za miesiąc uważa się także 30 dni kalendarzowych następujących kolejno po sobie.

Dofinansowanie przyznaje starosta na podstawie zawartej z przedsiębiorcą umowy, **maksymalnie na 3 miesiące**, **przypadające od miesiąca złożenia wniosku o dofinansowanie**. Dofinansowanie wynosi:

- w przypadku spadku obrotów o co najmniej 30% – 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie;
- w przypadku spadku obrotów o co najmniej 50% – 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie;
- w przypadku spadku obrotów o co najmniej 80% – 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie.

Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o prowadzeniu działalności w danym miesiącu, za który dofinansowanie jest wypłacane. W okresie, na który zostało przyznane dofinansowanie, oraz po zakończeniu dofinansowania przez okres równy okresowi, na który zostało przyznane dofinansowanie, przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku nieprowadzenia działalności gospodarczej przez ten okres przedsiębiorca jest obowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Rada Ministrów może przedłużyć maksymalny okres dofinansowania w drodze rozporządzenia.

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. Zalecamy regularne sprawdzanie strony internetowej właściwego PUP.

W związku z przestojem działalności zakładu na skutek przeciwdziałania COVID-19 nie ulega obniżeniu dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) kosztów działania zakładów aktywności zawodowej.

→ DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ

DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Przedsiębiorcy, którzy zanotowali spadek obrotów, mogą otrzymać **dofinansowanie wynagrodzeń pracowników** ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Spadek obrotów powinien wynosić:

- **nie mniej niż 15%**, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych **roku poprzedniego**; lub
- **nie mniej niż 25%**, obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do obrotów z **miesiąca poprzedniego**.

Pracodawca może uzyskać dofinansowanie do wysokości:

- **50% minimalnego wynagrodzenia za pracę** – w przypadku wprowadzenia przestoju ekonomicznego, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy;
- **do wysokości połowy wynagrodzenia przysługującego za pracę w obniżonym wymiarze czasu pracy, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału** – w przypadku obniżenia wymiaru czasu pracy, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Dofinansowanie nie przysługuje w odniesieniu do wynagrodzeń osób, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Maksymalny okres pobierania świadczeń wynosi 3 miesiące.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się rozszerzenie katalogu podmiotów, które mogą starać się o omawiany rodzaj wsparcia. Podmiotami uprawnionymi mają być również organizacje pozarządowe i organizacje pożytku publicznego, a także państwowe osoby prawne.

Przedstawiono także propozycję zmiany zasad dotyczących obniżenia wymiaru czasu pracy pracowników. Zmiana dotyczy przyznania pracodawcom uprawnienia do obniżenia wymiaru czasu pracy maksymalnie o 20%, a nie jak obecnie – wyłącznie równo o 20%. Wynagrodzenie pracownika nadal nie będzie mogło być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Dofinansowanie ma być wypłacane przez łączny okres 3 miesięcy, licząc od miesiąca złożenia wniosku, a nie jak obecnie – od dnia złożenia wniosku.

Przewiduje się również istotną zmianę w zakresie dopuszczalności wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę po okresie otrzymywania dofinansowania. Pracodawca ma być uprawniony do wypowiedzenia umowy o pracę pracownikowi po okresie pobierania świadczeń. Dotychczas, po ustaniu finansowania, pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę przez okres odpowiadający okresowi finansowania. Zgodnie z nową propozycją pracodawca ma być zobowiązany do niewypowiadania umowy o pracę pracownikowi tylko w okresie pobierania dofinansowania do wynagrodzenia należnego temu pracownikowi.

DOFINANSOWANIE NA PODSTAWIE UMOWY ZE STAROSTĄ

Dalsze dofinansowanie, nie tylko odnoszące się do wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę, ale również zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, może przyznać starosta na podstawie umowy z przedsiębiorcą. Dofinansowanie dotyczy części kosztów wynagrodzeń oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne. Przedsiębiorca nie może przy tym otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych. O dofinansowanie mogą starać się mikroprzedsiębiorcy, mali oraz średni przedsiębiorcy.

Warunkiem uzyskania dofinansowania jest wykazanie przez przedsiębiorcę **spadku obrotów gospodarczych**. Pod tym pojęciem rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego. Za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, tj. w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Dofinansowanie obejmuje zawsze odpowiednią sumę

1. w przypadku spadku obrotów o **co najmniej 30%** – maksymalnie **50% sumy wynagrodzeń** poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
2. w przypadku spadku obrotów o **co najmniej 50%** – maksymalnie **70% sumy wynagrodzeń** poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
3. w przypadku spadku obrotów o **co najmniej 80%** – maksymalnie **90% sumy wynagrodzeń** poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;

Dofinansowanie może być przyznane od dnia złożenia wniosku, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. **Tarcza antykryzysowa 2.0. przewiduje zmianę w ten sposób, że dofinansowanie będzie należne za cały miesiąc, w którym wniosek zostanie złożony, a nie dopiero począwszy od dnia złożenia wniosku.**

Wypłata dofinansowania następuje w okresach miesięcznych, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o zatrudnianiu w danym miesiącu pracowników objętych umową ze starostą oraz kosztach wynagrodzeń każdego z tych pracowników i należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, według stanu na ostatni dzień miesiąca, za który dofinansowanie jest wypłacane.

Przedsiębiorca jest obowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres dofinansowania oraz, po zakończeniu dofinansowania, przez okres równy temu okresowi. W przypadku niedotrzymania tego warunku przedsiębiorca musi zwrócić dofinansowanie bez odsetek, proporcjonalnie do okresu niutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. Rekomendujemy sprawdzanie na bieżąco stron właściwego PUP.

➔ ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Prowadzącym działalność gospodarczą oraz wykonującym umowy cywilnoprawne przysługuje świadczenie postojowe, jeżeli nie podlegają oni ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Świadczenie przysługuje również cudzoziemcom legalnie przebywającym na terytorium Polski. Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna

Osobie prowadzącej działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli rozpoczęła prowadzenie tej działalności przed dniem 1 lutego 2020 r. i:

- **nie zawiesiła prowadzenia działalności** oraz **przychód** z prowadzenia tej działalności uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był **o co najmniej 15% niższy** od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc i nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;
- **zawiesiła prowadzenie działalności po dniu 31 stycznia 2020 r.** oraz przychód z prowadzenia tej działalności uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Osobie wykonującej umowę cywilnoprawną świadczenie postojowe przysługuje jeżeli:

- umowa cywilnoprawna została zawarta przed dniem 1 lutego 2020 r.;
- przychód z umowy cywilnoprawnej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Świadczenie to jednorazowa wypłata 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się wypłatę trzykrotną. Warunkiem przyznania kolejnych świadczeń ma być złożenie oświadczenia, że sytuacja materialna wykazana we wniosku nie uległa poprawie. Dodatkowo wypłata ma być możliwa nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty świadczenia postojowego. W przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i która korzystała ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług, świadczenie ma wynosić 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W przypadku gdy suma przychodów z umów cywilnoprawnych, uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, wynosi mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r., świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych. Wnioski o świadczenie postojowe mogą zostać złożone składane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przyznać ponowną wypłatę świadczenia postojowego dla osób, które otrzymały już to świadczenie.

Ze świadczenia postojowego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

➔ POŻYCZKI DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Starosta może udzielić **jednorazowej pożyczki w kwocie do 5 tys. zł** na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej **mikroprzedsiębiorcy**, prowadzącemu działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP (aktualnie stopa redyskonta wynosi 1,05). Okres spłaty nie może przekraczać 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Wniosek o pożyczkę mikroprzedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. Zalecamy regularne sprawdzanie strony PUP. We wniosku o pożyczkę mikroprzedsiębiorca oświadcza, jaki był stan zatrudnienia w jego przedsiębiorstwie na dzień 29 lutego 2020 r. w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Przewiduje się **możliwość umorzenia pożyczki**, pod warunkiem że przedsiębiorca w okresie 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zredukuje stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w porównaniu do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się **możliwość umorzenia pożyczki**, pod warunkiem, że przedsiębiorca w okresie 3 miesięcy od dnia jej udzielenia będzie prowadził działalność gospodarczą. Rezygnuje się z wymogu utrzymania zatrudnienia, a w związku z tym także wskazania stanu zatrudnienia we wniosku. Jednocześnie przewiduje się, że we wniosku o umorzenie pożyczki mikroprzedsiębiorca będzie oświadczał, że prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Do pożyczek udzielonych przed dniem wejścia w życie proponowanej tarczy antykryzysowej 2.0. zastosowanie mają znaleźć przepisy w brzmieniu nadanym tą nową ustawą.

➔ **NOWE WSPARCIE PRZEWIDYWANE W TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ 2.0.**

W tarczy antykryzysowej 2.0 przewiduje się wprowadzenie **możliwości udzielenia przedsiębiorcom wsparcia niezbędnego dla utrzymania i kontynuacji działalności gospodarczej** wobec zagrożeń spowodowanych przez skutki ekonomiczne pandemii COVID-19.

Wsparcie przewidziane w tarczy antykryzysowej 2.0. ma znajdować zastosowanie wyłącznie do tych przedsiębiorców, których trudna sytuacja finansowa związana jest z rozprzestrzenianiem się COVID-19. **Ze wsparcia nie będą mogli skorzystać przedsiębiorcy, wobec których: (i) ogłoszono upadłość albo (ii) otwarte zostało postępowanie restrukturyzacyjne.** W przypadku przedsiębiorców, względem których złożono wnioski o otwarcie któregoś z ww. postępowań, do czasu ich prawomocnego rozpatrzenia, procedury wsparcia określone w tarczy antykryzysowej 2.0 mając ulegać zawieszeniu.

Wsparcie ma być oferowane **na warunkach rynkowych instrumentów finansowego wsparcia zwrotnego**, w szczególności poprzez pożyczki, gwarancje, poręczenia, leasing i inne instrumenty finansowe. Podmiotem odpowiedzialnym za realizowanie wsparcia ma być Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP” lub „Agencja”) oraz jej spółki zależne. Wsparcie ma być adekwatne do rozmiaru faktycznych skutków finansowych, jakie przedsiębiorca poniósł na skutek ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jak również skali prowadzonej działalności.

Przedsiębiorca zainteresowany uzyskaniem wsparcia ma składać **odpowiedni wniosek** wraz z następującymi załącznikami:

- oświadczeniem potwierdzającym trudną sytuację finansową i danymi dotyczące sytuacji finansowej;
- planem działań, które przedsiębiorca zamierza podjąć w celu ustabilizowania sytuacji finansowej;
- zgodą na pozyskanie danych dotyczących sytuacji finansowej przedsiębiorcy, gromadzonych przez upoważnione do tego organy i instytucje publiczne.

Wzór wniosku z wykazem załączników oraz objaśnienia co do sposobu jego wypełnienia i złożenia mają pojawić się na stronie internetowej ARP. Agencja zamieści również szczegółowy wykaz oferowanych instrumentów finansowych. Wniosek będzie można złożyć drogą elektroniczną.

Wniosek przedsiębiorcy ma być rozpatrzony niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jego złożenia. W przypadku braków formalnych przedsiębiorca zostanie wezwany do ich uzupełnienia w terminie do 5 dni. Po pozytywnej weryfikacji wniosku przedsiębiorca ma być upoważniony do zawarcia **umowy z Agencją, dotyczącej udzielenia wsparcia**. W treści umowy mają znaleźć się w szczególności zasady i terminy przekazywania wsparcia, jego forma i wartość, zasady i termin zwrotu, uprawnienia kontrolne, formy zabezpieczenia oraz zasady odpowiedzialności. Umowa ma być zawierana w ciągu 5 dni od dnia uzgodnienia jej warunków. **W przypadku znacznej ilości wniosków ww. terminy mogą ulec wydłużeniu.**

Postępowanie będzie mogło być prowadzone za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W sytuacji, gdy dla ważności czynności prawnej jest zastrzeżona forma pisemna, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz jeden miesiąc po jego ustaniu, wsparcia będzie można udzielić na podstawie umowy zawartej w formie dokumentowej.

Wsparcie ma być udzielane ze środków pochodzących z budżetu państwa lub środków pomocowych Unii Europejskiej, przeznaczonych na pomoc przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19.

➔ SKŁADKI I ŚWIADCZENIA Z ZUS

Na wniosek płatnika, który na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych, zwalnia się z obowiązku opłacania nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, **należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.** Warunkiem jest zgłoszenie jako płatnik składek albo rozpoczęcie działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do zwolnienia o płatników, którzy na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń społecznych mniej niż 50 ubezpieczonych, przy czym zwolnienie ma dotyczyć 50% łącznej kwoty nieopłaconych należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej, złożonej za dany miesiąc.

W przypadku przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników ze zwolnienia ze składek skorzysta tylko ten, który w pierwszym miesiącu, którego dotyczy wniosek, osiągnął przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności nie wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

W okresie zwolnienia z opłacania składek zachowuje się prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym rolników zwalnia się z opłacania składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r.

Dodatkowo w przypadku odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty, dotyczącego należności z tytułu składek należnych za okres od 1 stycznia 2020 r., **nie nalicza się opłaty prolongacyjnej**, o ile wnioski zostaną złożone w odpowiednim terminie. Dopiero w drodze rozporządzenia Minister właściwy do spraw finansów publicznych może zaniechać w całości lub w części poboru odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych. Na razie takiego rozporządzenia brak.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się, że na wniosek dłużnika ZUS będzie mógł odstąpić również od pobierania odsetek za zwłokę w razie zapłaty po terminie należności z tytułu składek należnych za okres przypadający po 31 grudnia 2019 r. Zwolnienie z odsetek będzie musiało być uzależnione sytuacją płatnika, związaną z wystąpieniem COVID-19. Płatnik ma być uprawniony do złożenia wniosku do ZUS w terminie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu.

Przedłuża się okres trwania uprawnień do **świadczeń rehabilitacyjnych** na okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu ważności danego orzeczenia.

→ PODATEK PIT

Płatnicy mogą wpłacić **zaliczki na podatek pobrane w marcu i kwietniu 2020 r.** od przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, wypłacanych przez płatników **do dnia 1 czerwca 2020 r.**, jeżeli płatnicy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu epidemii COVID-19.

Odstępuje się od stosowania, w zakresie zaliczek na podatek PIT, **przepisów dotyczących tzw. zlych długów** wobec podatnika będącego dłużnikiem, jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w 2020 r. będą niższe o co najmniej 50% w stosunku do poprzedniego roku podatkowego. Dotyczy to również podatników stosujących zryczałtowaną formę opodatkowania.

Podatnicy, którzy **z powodu COVID-19 w 2020 r.:**

- poniosą **stratę** z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz
- uzyskają łączne **przychody** z pozarolniczej działalności gospodarczej **niższe o co najmniej 50%** od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności,

mogą jednorazowo **obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5 000 000 zł, dochód lub przychód uzyskany w 2019 r. z pozarolniczej działalności gospodarczej**, składając w tym celu korektę zeznania za ten rok.

Zwalnia się od podatku dochodowego świadczenie postojowe otrzymane na podstawie ustawy o COVID-19. Zwolnienia dotyczą także podatników stosujących zryczałtowaną formę opodatkowania.

Podatnik może odliczyć darowizny przekazane w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, w zależności od miesiąca przekazania darowizny nawet do wysokości 200% jej wartości. Darowizny może odliczyć także podatnik stosujący zryczałtowaną formę opodatkowania. Dalsze udogodnienia podatkowe dotyczą podmiotów produkujących towary związane z walką z epidemią oraz prowadzących badania w tym zakresie.

Mali podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować z niej w trakcie roku podatkowego, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

Przesuwa się termin do zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące marzec-maj 2020 r. do dnia 20 lipca 2020 r., jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w danym miesiącu są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego.

➔ PODATEK CIT

Odstępuje się od stosowania, w zakresie zaliczek na podatek CIT, **przepisów dotyczących tzw. złych długów** wobec podatnika będącego dłużnikiem, jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w 2020 r. będą niższe o co najmniej 50% w stosunku do poprzedniego roku podatkowego.

Podatnicy, którzy z powodu COVID-19 w 2020 r.:

- poniosą **stratę** z prowadzonej działalności oraz
- uzyskają łączne **przychody niższe o co najmniej 50%** od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r.,

mogą jednorazowo **obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5 000 000 zł, dochód uzyskany w 2019 r.,** składając w tym celu korektę zeznania za ten rok. Przepisy stosuje się analogicznie do lat podatkowych niepokrywających się z latami kalendarzowymi.

Podatnik może odliczyć darowizny przekazane w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, w zależności od miesiąca przekazania darowizny nawet do wysokości 200% jej wartości. Dalsze udogodnienia podatkowe dotyczą podmiotów produkujących towary związane z walką z epidemią oraz prowadzących badania w tym zakresie.

Mali podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować z niej w trakcie roku podatkowego, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

Przesuwa się termin do zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące marzec-maj 2020 r. do dnia 20 lipca 2020 r., jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w danym miesiącu są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się, że określony w ustawie o CIT warunek zakwalifikowania podatników jako podatkową grupę kapitałową, w postaci niewystępowania w spółkach – członkach grupy zaległości we wpłatach podatków, stanowiących dochód budżetu państwa, będzie się uważało za spełniony także wtedy, gdy podatnik poniesie w 2020 r. negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

→ **PODATEK VAT**

Przesuwa się z dnia 1 kwietnia na dzień 1 lipca 2020 r. dla wszystkich podatników obowiązek złożenia nowego pliku JPK_VAT.

Do 14 dni wydłuża się termin na złożenie zawiadomienia o dokonaniu zapłaty na rachunek niezamieszczony w wykazie podatników VAT.

→ **CENY TRANSFEROWE**

Do 30 września 2020 r. przedłuża się termin do złożenia informacji o cenach transferowych.

Do 30 września 2020 r. ma zostać przedłużony termin sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych oraz złożenia oświadczeń o sporządzeniu lokalnej dokumentacji cen transferowych. Natomiast do 31 grudnia 2020 r. ma zostać przedłużony termin dołączenia grupowej dokumentacji cen transferowych do lokalnej dokumentacji cen transferowych.

→ **INNE PODATKI I OPŁATY**

Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r. można wnieść do dnia 30 czerwca 2020 r. Termin ten może zostać przedłużony rozporządzeniem Rady Ministrów.

Pożyczki udzielane przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z COVID-19, nie podlegają podatkowi od czynności cywilnoprawnych. Chodzi o umowy zawierane do dnia 31 sierpnia 2020 r.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się natomiast objęcie obowiązkiem zapłaty podatku od czynności cywilnoprawnych sprzedaży i zamiany walut wirtualnych.

Nie ma generalnego zwolnienia od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zwolnienie może wprowadzić rada gminy w drodze uchwały. Dodatkowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) może przedłużyć terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu, nie dłużej niż do 30 września 2020 r.

Kontrolujący może postanowić, że nie będzie obecny przy kontroli dotyczącej wyrobów akcyzowych. Osoba kontrolowana powinna poinformować kontrolującego o przebiegu kontroli.

Odracza się początek stosowania ustawy o **podatku od sprzedaży detalicznej**. Ma dotyczyć dopiero przychodów ze sprzedaży detalicznej osiągniętych **od dnia 1 stycznia 2021 r.**

→ INNE KWESTIE PODATKOWE

W przypadku odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty podatków płaconych do budżetu państwa (m.in. PIT, CIT) **nie nalicza się opłaty prologacyjnej**, o ile wnioski zostaną złożone w odpowiednim terminie.

Termin na wydanie interpretacji indywidualnych przedłuża się o kolejne trzy miesiące.

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg terminów w postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, kontrolach celno-skarbowych oraz postępowaniach w sprawach dotyczących gier hazardowych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. [odnośnie do innych terminów zob. SPRAWY ADMINISTRACYJNE I SĄDOWOADMINISTRACYJNE]

Nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu również bieg terminu:

- na milczące załatwienie sprawy,
- w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
- na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie Ordynacja podatkowa.

Do dnia 30 czerwca 2020 r. nie będą terminy dotyczące schematów podatkowych innych niż schematy transgraniczne.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wstrzymać administracyjne postępowania egzekucyjne należności pieniężnych. W okresie wstrzymania mogą być dokonywane wypłaty z zajętego rachunku bankowego.

→ PRAWO PRACY

Wprowadza się możliwość **obniżenia wynagrodzenia pracownikom objętym przestojem ekonomicznym nie więcej niż o 50%**. Wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Pracodawca, **u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, może ograniczyć wymiar czasu pracy maksymalnie o 20% (a nie jak dotychczas o równe 20%), nie więcej jednak niż do 0,5 etatu**. Do wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę wynagrodzenie może zostać dofinansowane ze środków FGŚP.

Pracodawcom przyznaje się dodatkowe uprawnienia w zakresie **kształtowania czasu pracy pracowników**. Pracodawca, u którego nastąpił spadek obrotów (o 15% lub 25%), może wprowadzić następujące zmiany:

- skrócić nieprzerwany odpoczynek dobowy z 11 do 8 godzin;
- skrócić nieprzerwany odpoczynek tygodniowy z 35 do 32 godzin;
- zawrzeć porozumienie o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy;
- zawrzeć porozumienie o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu (tzw. porozumienia kryzysowe).

W tarczy antykryzysowej 2.0. proponuje się rozszerzenie katalogu pracodawców, którzy są uprawnieni do zmiany systemu lub rozkładu czasu pracy pracowników lub polecenia pracownikom świadczenia pracy w godzinach nadliczbowych, w szczególności o:

- pracodawców zatrudniających pracowników w przedsiębiorstwie pełniącym funkcję sprzedawcy z urzędu w rozumieniu art. 3 pkt 29 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;
- przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na świadczeniu czynności bankowych w rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;
- przedsiębiorców prowadzących działalność w sektorze rolno-spożywczym, związaną z wytwarzaniem lub dostarczaniem żywności.

Rozszerza się także uprawnienia takich pracodawców poprzez przyznanie im prawa do zobowiązania pracownika do pozostawania poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę oraz polecenia pracownikowi realizowania prawa do odpoczynku w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę.

Przesuwa się w odniesieniu do pracodawców z II fazy wdrożenia **Pracowniczych Programów Kapitałowych** maksymalne terminy podjęcia wymaganych czynności poprzez przyjęcie terminów przewidzianych początkowo dla fazy III. Do dnia **27 października 2020 r.** należy zawrzeć umowę o zarządzanie PPK, a do dnia **10 listopada 2020 r.** zawrzeć umowę o prowadzenie PPK.

Od dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii zostają zawieszony **okresowe badania lekarskie pracowników**. Pracownik nadal **nie może jednak zostać dopuszczony do pracy bez aktualnego orzeczenia lekarskiego**, stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku, tj. **bez badań wstępnych**. Zawieszeniu **nie ulegają również badania kontrolne**.

W przypadku braku dostępności lekarza uprawnionego badanie kontrolne lub wstępne może wykonać inny lekarz. Takie badanie traci ważność po upływie 30 dni.

Poszerza się krąg uprawnionych do zasiłku opiekuńczego o opiekunów dzieci **legitymujące się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia**

specjalnego oraz dorosłe osoby niepełnosprawne. Zasiłek przysługuje także osobom ubezpieczonym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). Ustawa zakłada także przyznanie kolejnego zasiłku opiekuńczego w wymiarze 14 dni z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem do 8. roku życia. O dalszym przedłużeniu okresu przysługiwania zasiłku może zdecydować, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów.

Tarcza antykryzysowa 2.0. przewiduje rozszerzenie podmiotów uprawnionych do pobierania zasiłków opiekuńczych o funkcjonariuszy Policji, służb specjalnych, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej oraz Służby Więziennej.

Przewiduje się również, że w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, dniem wolnym od pracy będzie także dzień określony przez premiera, w drodze rozporządzenia.

➔ LEGALIZACJA POBYTU CUDZOZIEMCÓW

Termin do złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia został przedłużony do 30 dni po odwołaniu odpowiednio stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Przez cały ten okres pobyt cudzoziemca jest legalny.

Takie same zasady obowiązują w przypadku upływu ważności wizy oraz zezwolenia na pobyt.

Na mocy tarczy antykryzysowej 2.0. za legalny ma być uważany pobyt w Polsce cudzoziemca aż do 30 dni po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jeżeli podstawą prawną pobytu tego cudzoziemca w Polsce są:

- wiza Schengen,
- wiza wydana przez inne państwo obszaru Schengen,
- dokument pobytowy wydany przez inne państwo obszaru Schengen,
- przepisy o ruchu bezwizowym,
- wiza długoterminowa, wydana przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, niebędące państwem obszaru Schengen, jeżeli zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej uprawnia ona do pobytu na terytorium Polski,
- dokument pobytowy wydany przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, niebędące państwem obszaru Schengen, jeżeli zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej uprawnia on do pobytu na terytorium Polski.

W okresie legalnego pobytu cudzoziemiec ma być uprawniony do wykonywania pracy, jeżeli posiada zezwolenie na pracę lub oświadczenie o powierzeniu pracy.

Projekt zakłada również przedłużenie ważności kart pobytu, których ważność upłynie w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Ważność kart ma zostać przedłużona do 30 dni od dnia odwołania tego ze wskazanych wyżej stanów, który obowiązywał jako ostatni. Takie same zasady mają być stosowane do tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca.

Przedłużeniu mają ulec również terminy ważności Kart Polaka do 3 miesięcy od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, spowodowanych wirusem COVID-19.

→ BHP

Proponuje się uregulowanie szczególnych zasad przeprowadzania **szkoleń wstępnych BHP**. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii wstępne szkolenia BHP mają być przeprowadzane w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Nie dotyczy to instruktazu stanowiskowego:

- pracownika zatrudnianego na stanowisku robotniczym;
- pracownika zatrudnionego na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych;
- pracownika przenoszonego na stanowisko, o którym mowa w pkt 1 i 2;
- ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu oraz studenta odbywającego praktykę studencką.

Przewiduje się wydłużenie terminów przeprowadzania szkoleń wstępnych i okresowych w zakresie BHP, jeżeli termin ich przeprowadzenia przypadłaby w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

→ PRZEDŁUŻENIE NIEKTÓRYCH UPRAWNIENÍ

Zarówno w tarczy antykryzysowej 1.0., jak i nowym projekcie tarczy antykryzysowej 2.0. przewidziano przedłużenie / zawieszenie do czasu następującego po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii pewnych uprawnień i obowiązków związanych z wykonywaniem niektórych prac czy zawodów. Poza badaniami okresowymi dla pracowników [zob. PRAWO PRACY] i szkoleniami BHP [zob. BHP] chodzi tu w szczególności o:

- przedłużenie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, częściowej niezdolności do pracy, całkowitej niezdolności do pracy, całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, niezdolności do samodzielnej egzystencji, karty parkingowe dla niepełnosprawnych, legitymacji emeryta-rencisty (tarcza 1.0.);
- przedłużenie ważności profilu zaufanego podmiotów realizujących zadania publiczne (tarcza 1.0.);
- przedłużenie uprawnień ADR (transport) (tarcza 1.0.);
- przedłużenie uprawnień kierowców wykonujący przewóz drogowy (tarcza 1.0. i 2.0.);
- przedłużenie uprawnień elektryków o określonych kompetencjach (tarcza 1.0.);
- przedłużenie świadectwa potwierdzającego posiadanie kwalifikacji w zakresie eksploatacji sieci oraz urządzeń i instalacji urządzeń elektrycznych (tarcza 1.0. i 2.0.).

→ UMOWY KREDYTOWE

Możliwe jest dokonanie **zmian warunków lub terminów spłaty umowy pożyczki pieniężnej lub kredytu**, udzielonych przed dniem 8 marca 2020 r. mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy. **Zmiany muszą być uzasadnione oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy, dokonaną jednak przez bank według stanu na dzień przypadający nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r., a nie według stanu obecnego.**

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do zwrócenia się do pożyczko- lub kredytodawcy o zmianę warunków lub terminów spłaty umowy pożyczki pieniężnej lub kredytu **o wszystkich przedsiębiorców (niezależnie od rozmiaru prowadzonej działalności) oraz organizacje pozarządowe.**

Zmiana umowy pożyczki pieniężnej lub kredytu dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę, przy czym nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.

→ ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Każda ze stron umowy w sprawie zamówienia publicznego jest zobowiązana do **niezwłocznego poinformowania** drugiej strony **o wpływie wystąpienia COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić.**

Wpływ wystąpienia COVID-19 na należyte wykonanie umowy **musi zostać potwierdzony odpowiednimi dokumentami lub oświadczeniami.** Jako przykład (katalog jest otwarty) ustawodawca wymienia dokumenty dotyczące:

- nieobecnych pracowników lub współpracowników, którzy uczestniczą lub mogliby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
- nałożonego na stronę obowiązku podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych;
- poleceń wydanych przez wojewodów lub decyzji wydanych przez Prezesa Rady Ministrów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;
- wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;
- **innych okoliczności, które uniemożliwiają bądź w istotny sposób ograniczają możliwość wykonania umowy;**
- wyżej wymienionych okoliczności w zakresie dotyczącym podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.

Tarcza antykryzysowa 2.0. przewiduje, że w przypadku wykonawców mających siedzibę lub wykonujących działalność związaną z realizacją umowy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast wyżej wymienionych dokumentów, składać się będzie dokumenty wydane przez odpowiednie instytucje w tych krajach lub oświadczenia tych wykonawców.

Jeżeli zamawiający uzna, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, to w porozumieniu z wykonawcą, **może dokonać zmiany umowy, w szczególności**, poprzez:

- zmianę **terminu** bądź zawieszenie wykonania umowy lub jej części;
- zmianę **sposobu** wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych;
- zmianę **zakresu świadczenia** wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę **wynagrodzenia** wykonawcy **lub sposobu rozliczenia wynagrodzenia wykonawcy**.

W przypadku zmiany umowy głównej (w sprawie zamówienia publicznego) wykonawca i podwykonawca będą musieli uzgodnić odpowiednie zmiany w umowie podwykonawczej tak, aby warunki umowy podwykonawczej (i następnie z dalszym podwykonawcą) nie były mniej korzystne niż warunki umowy głównej.

Co istotne, jeżeli postanowienia umowy zawierają bardziej **korzystne** dla wykonawcy zapisy dotyczące możliwości zmiany umowy, stosuje się postanowienia umowy, a nie ustawy, przy czym okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wykonania umownego prawa odstąpienia od umowy.

Powyższe regulacje, związane z możliwością dokonania zmian umowy, mają znajdować odpowiednie zastosowanie do umów w sprawie zamówień publicznych, do których nie stosuje się ustawy p.z.p.

Wyłącza się stosowanie p.z.p. do udzielania zamówień publicznych na dostawy lub usługi niezbędne do **przeciwdziałania COVID-19**, o ile wymaga tego ochrona zdrowia publicznego lub jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby.

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i związanych z nimi ograniczeń w przemieszczaniu się, za zgodą zamawiającego, ma istnieć możliwość zawierania umów o zamówienie publiczne w postaci elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

[odnośnie do terminów zob. SPRAWY ADMINISTRACYJNE I SĄDOWOADMINISTRACYJNE]

➔ GOSPODAROWANIE ODPADAMI

W przypadku **braku na obszarze województwa technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania odpadów „wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych”** zgodnie z obowiązującymi przepisami – wojewoda może wydać **polecenie dotyczące gospodarowania tymi odpadami** wiążące także dla przedsiębiorców. Polecenie może dotyczyć:

- przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych **do innych instalacji niż instalacje komunalne** zapewniające przetwarzanie,
- **składowania lub termicznego przekształcania odpadów komunalnych bez (jakichkolwiek lub określonych) wstępnych procesów przetwarzania.**

Polecenie nie musi odnosić się tylko do odpadów komunalnych „wytworzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19”, ale **do wszystkich odpadów komunalnych**.

Ponadto, wojewoda może wydać zarządzenie, w którym **zmieni lub wyłączy kryteria dot. selektywnego zbierania odpadów komunalnych**, określone w gminnych regulaminach i w u.c.p.g. Wojewoda może także, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, zmienić częstotliwość odbierania odpadów komunalnych oraz sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Do czasu wydania odpowiednich przepisów wykonawczych odpady komunalne oraz odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych mogą być termicznie przekształcane w funkcjonującej instalacji, która uzyskała pozwolenie zintegrowane lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów na termiczne przekształcanie odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Nierozwiązany w drodze ustawy pozostaje problem klasyfikacji odpadów komunalnych wytwarzanych w domach np. przez **osoby na kwarantannach**, a następnie ich **bezpiecznego odbierania i zagospodarowania**. Ustawa nie wprowadza także możliwości przetwarzania odpadów **ponad limity wynikające z zezwoleń**. Ustawa dopuszcza co prawda możliwość składowania nieprzetworzonych odpadów komunalnych, jednak brakuje w niej jakichkolwiek regulacji dotyczących **opłaty marszałkowskiej**.

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się jedną istotną zmianę w przepisach dot. gospodarki odpadami: w przypadku braku na obszarze województwa technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania odpadów „wytworzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych” zgodnie z obowiązującymi przepisami – wojewoda może wydać polecenie dotyczące gospodarowania tymi odpadami, wiążące także dla przedsiębiorców. Dopuszczalne ma być także, by takie polecenie dotyczyło także magazynowania odpadów medycznych przez ich wytwórcę.

Na marginesie dodajemy, że w interpretacji Ministerstwa Klimatu i Głównego Inspektoratu Sanitarnego, odpady pochodzące od osób poddanych kwarantannie należy traktować jako odpady komunalne.

➔ PRAWO ENERGETYCZNE

Na mocy „tarczy antykryzysowej 1.0.” dokonano w szczególności następujących zmian:

- przedłużenia ważności wygasających pomiędzy dniem 1 marca a dniem 30 czerwca 2020 r. świadectw kwalifikacyjnych elektryków do 31 grudnia 2020 r.;
- uniemożliwienie przedsiębiorstwom energetycznym wstrzymania dostarczania paliw gazowych, ciepła lub energii lub rozwiązania umowy sprzedaży energii w przypadkach wskazanych w ustawie na czas stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii;
- przyznanie wytwórcom energii z odnawialnych źródeł, korzystającym z systemów wsparcia, możliwości wnioskowania do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) o przedłużenie terminu na wytworzenie lub sprzedaż po raz pierwszy energii;

- skrócenie terminu na wydanie przez Prezesa URE decyzji o przyznaniu rekompensat za 2019 r. dla sektorów lub podsektorów energochłonnych z 30 września do 31 lipca 2020 r.

Projekt tarczy antykryzysowej 2.0. skupia się głównie na wydłużeniu różnych terminów i zmniejszeniu sztywnych wymogów nałożonych na uczestników rynku energii.

Zmienia się sposób wykonywania niektórych obowiązków informacyjnych przedsiębiorstw energetycznych wobec Prezesa URE. Miesięczne sprawozdania o podmiotach zlecających usługi magazynowania, przeladunku, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych, o rodzajach, ilości i przeznaczeniu wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także informacja o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych, będą mogły być składane za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Na warunkach określonych szczegółowo w projekcie mają ulec wydłużeniu kolejne terminy i okresy:

- okres, na który Prezes URE wyznaczył operatorów systemu dystrybucyjnego i operatorów systemu skraplania gazu ziemnego – do 31 grudnia 2020 r.;
- termin na przedłożenie do uzgodnienia Prezesowi URE projektu planu rozwoju lub jego aktualizacji – do 31 marca 2021 r.;
- termin na przedłożenie Prezesowi URE sprawozdania z realizacji planu rozwoju – do 30 kwietnia 2021 r.;
- termin obowiązywania koncesji na wykonywanie różnych rodzajów działalności gospodarczej w sektorze energetyki – do 31 grudnia 2020 r., pod warunkiem złożenia wniosku na 30 dni przed końcem obowiązywania koncesji;
- termin na uzupełnienie braków wniosku o udzielenie koncesji – do 60 dni (zamiast 30 dni), a w sprawach wszczętych i niezakończonych przed lub w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii – do 60 dni po dniu odwołania tego stanu;
- termin na przekazanie informacji o realizacji umów dotyczących zakupu gazu ziemnego z zagranicy – do 30 dni od zakończenia drugiego kwartału 2020 r. (zamiast 30 dni od zakończenia pierwszego kwartału);
- okres powołania komisji kwalifikacyjnych wydających świadectwa kwalifikacyjne elektrykom – do 31 grudnia 2020 r. (jednocześnie umożliwiono im do 31 grudnia 2020 r. zdalne przeprowadzanie kwalifikacji w zakresie eksploatacji sieci oraz urządzeń i instalacji).

Planuje się także zmodyfikowanie szczegółowych zasad ogłaszania, organizowania i przeprowadzania aukcji na sprzedaż energii elektrycznej w 2020 r. W szczególności w tym roku Prezes URE ma większą swobodę co do wykorzystania Internetowej Platformy Aukcyjnej (podobna swoboda przysługiwała mu, z innych powodów, w 2019 r.). Po raz kolejny mogą zostać utrzymane w mocy niewypowiedziane umowy o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii do sieci – tym razem takie utrzymanie w mocy umowy miałyby trwać aż do 30 czerwca 2022 r.

W okresie do 31 grudnia 2020 r. ma obowiązywać nowa definicja drewna energetycznego. Zakłada ona obniżenie wymagań jakościowych wobec takiego drewna.

→ BRANŻA TURYSTYCZNA

Podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej przed jej rozpoczęciem, jeżeli konieczność takiego odstąpienia powstała w bezpośrednim związku z epidemią. Na takich samych zasadach umowę może rozwiązać organizator turystyki.

Po 180 dniach strony muszą rozliczyć wpłacone środki. W tym okresie podróżny może też zgodzić się na otrzymanie **vouchera** wartego co najmniej tyle, ile dotychczas zapłacił organizatorowi – wówczas odstąpienie lub rozwiązanie nie wywołuje skutku, a podróżny ma na wykorzystanie vouchera rok od dnia, kiedy jego impreza miała się odbyć.

Podobne regulacje przewidziano dla przedsiębiorców lub rolników świadczących **usługi hotelarskie** oraz przedsiębiorców prowadzących **działalność związaną z organizacją wystaw i kongresów lub działalnością kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną i sportową lub organizujących wystawy tematyczne lub imprezy plenerowe.**

W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się dodatkowo, że zasady przewidziane wyżej będą znajdowały zastosowanie do przedsiębiorców prowadzących **działalność związaną z organizacją wystaw i kongresów, a polegającą na udostępnianiu pomieszczeń i powierzchni na szkolenia, konferencje lub egzaminy.**

→ UMOWY NAJMU

Z zastrzeżeniem szczegółowo określonych w ustawie wyjątków:

- najemca może złożyć do 30 czerwca 2020 r. oświadczenie, że **okres trwania umowy najmu lokalu ma ulec przedłużeniu do tej daty;**
- do 30 czerwca 2020 r. nie można wypowiedzieć najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu;
- najemca może złożyć do 30 czerwca 2020 r. oświadczenie, że przedłużeniu ulega okres wypowiedzenia umowy najmu lub wysokości czynszu, jeśli wypowiedzenia te zostały złożone przed dniem wejścia w życie ustawy i wpływają po tym dniu, lecz przed dniem 30 czerwca 2020 r.

→ BRANŻA HANDLOWA

W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2.000 m² wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do używania powierzchni handlowej, a więc w szczególności zobowiązanie do zapłaty czynszu.

Po zakończeniu okresu trwania zakazu uprawniony do używania powierzchni handlowej (np. najemca) powinien złożyć udostępniającemu (np. właścicielowi lokalu) bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu, przedłużony o dalsze sześć miesięcy. Oferta powinna być złożona w okresie trzech miesięcy od dnia

zniesienia zakazu. Postanowienia odnoszące się do wygaśnięcia wzajemnych zobowiązań przestają wiązać udostępniającego powierzchnię z chwilą bezskutecznego upływu terminu na złożenie oferty. Oznacza to, że w takim przypadku wynajmujący będzie mógł domagać się od drugiej strony umowy zapłaty w szczególności czynszu i innych opłat za wszystkie miesiące, w których zakaz obowiązywał. Ustawa nie wyłącza przy tym przepisów Kodeksu cywilnego, regulujących relacje umowne w razie wprowadzenia prawnych ograniczeń swobody działalności gospodarczej.

W niedziele nie obowiązuje zakaz w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem, a polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towarów pierwszej potrzeby. Dokonywanie ww. czynności może być powierzone pracownikowi lub zatrudnionemu. Zwolnienie z zakazu nie obowiązuje w niedzielę, w którą przypada święto.

Odracza się początek stosowania ustawy o **podatku od sprzedaży detalicznej**. Ma dotyczyć dopiero przychodów ze sprzedaży detalicznej osiągniętych **od dnia 1 stycznia 2021 r.**

Wstrzymuje się do dnia 1 stycznia 2021 r. **stosowanie przepisów o umowach konsumenckich**, w tym odstąpieniu od umów zawartych na odległość, w przypadku przedsiębiorców jednoosobowych.

W drodze rozporządzenia odpowiednich ministrów ma być dopuszczalne ustalenie maksymalnych cen lub maksymalnych marż hurtowych i detalicznych stosowanych w sprzedaży towarów lub usług mających istotne znaczenie dla ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub kosztów utrzymania gospodarstw domowych. Zakazane ma być stosowane cen i marż wyższych niż maksymalne. Ich stosowanie zagrożone jest karą administracyjną.

Obniża się maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego.

➔ DZIAŁANIE SPÓŁEK

Zwalnia się członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek akcyjnych z **odpowiedzialności za niedochodzenie roszczeń od wykonawców powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego** na skutek okoliczności związanych z COVID-19. Tożsama ochrona została przyznana w razie dokonania zmiany umowy o zamówienie publiczne. Zwolnienie dotyczy odpowiedzialności karnej (art. 296 § 1 k.k. - przestępstwo karalnej niegospodarności) i cywilnej (art. 293 § 1 k.s.h. albo art. 483 § 1 k.s.h.).

Przesuwa się termin wykonania obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjenta Rzeczywistego z dnia 13 kwietnia 2020 r. do dnia 13 lipca 2020 r.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w drodze rozporządzenia, może określić inny termin podjęcia przez walne zgromadzenie spółki publicznej uchwały w sprawie polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej. Obecnie nie ma informacji, aby minister planował skorzystać z ww. uprawnień, tak więc w obecnej sytuacji termin 30 czerwca 2020 r. na podjęcie takiej uchwały pozostaje wiążący.

Wprowadza się **możliwość odbywania posiedzeń przez zarządy i rady nadzorcze spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnych z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość** (w trybie tele- albo wideokonferencji). Zarząd może podejmować uchwały również w trybie obiegowym, także jego członkowie będą uprawnieni do oddawania głosów za uchwałami za pośrednictwem innego członka zarządu. Tożsame możliwości są zapewnione radom nadzorczym. Usuwa się dotychczas istniejące ograniczenia dotyczące zakazu podejmowania uchwał w trybie pisemnym lub za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w przypadku gdy dotyczyły one wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nadzorczej, powołania zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób.

Dopuszcza się wzięcie udziału w zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu akcjonariuszy także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki albo jej statut stanowi inaczej. W odniesieniu do zgromadzeń wspólników i walnych zgromadzeń, zwoływanych przed dniem wejścia w życie ustawy, zwołujący je może postanowić o umożliwieniu uczestnictwa w nich przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, z zastrzeżeniem obowiązku poinformowania o tym wspólników w trybie przewidzianym dla zwołania zgromadzenia i nie później niż na 4 dni przed dniem odbycia zgromadzenia.

Dodatkowo wskazujemy, że w międzyczasie minister właściwy do spraw finansów publicznych przesunął terminy realizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości finansowej spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów o 3 miesiące.

W tarczy antykryzysowej 2.0. doprecyzowuje się, że w ramach zdalnych posiedzeń rady nadzorczej, rada może podejmować również decyzje, dla których umowa (statut) spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków rady nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu. Nadto przewiduje się możliwość głosowania w sposób zdalny także w innych niż spółki podmiotach, tj. spółdzielniach, fundacjach i stowarzyszeniach.

Zakłada się także, że zapis na akcje w ramach podwyższenia kapitału zakładowego spółki akcyjnej w trybie subskrypcji prywatnej, będzie mógł zostać złożony przez subskrybenta poprzez wypełnienie formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

➔ FUNDUSZE INWESTYCYJNE I NADZÓR NAD RYNKIEM FINANSOWYM

Przewiduje się, że uczestnicy funduszu inwestycyjnego będą mogli uczestniczyć w zgromadzeniu funduszu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Statut funduszu może wyłączać taką możliwość. Uczestnictwo za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest możliwe, jeżeli zostało dopuszczone przez zwołującego zgromadzenie. Elektroniczny udział w zgromadzeniu uczestników musi obejmować w szczególności: (i) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, umożliwiającą wypowiedzanie się w toku obrad oraz (ii) możliwość oddawania prawa głosu przed lub w trakcie zgromadzenia.

Zawiadomienie o zwołaniu zgromadzenia uczestników funduszu, jeżeli zwołujący dopuszcza uczestnictwo przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, będzie musiało w swojej treści zawierać szczegółowe informacje w tym zakresie.

Analogiczne zasady, umożliwiające uczestnictwo w zgromadzeniu funduszu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, przewidziano dla rady inwestorów oraz dla zgromadzenia inwestorów. O możliwości udziału w radzie inwestorów w ten sposób postanawia zwołujący posiedzenie.

Decyzje administracyjne i postanowienia Komisji Nadzoru Finansowego, wydawane w drodze uchwał, będą mogły przyjmować formę dokumentu elektronicznego. Taki dokument dla swojej skuteczności będzie musiał być podpisany przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. W takiej sytuacji urząd KNF będzie doręczał stronie odpis decyzji lub postanowienia, bez podpisu, z adnotacją o opatrzeniu decyzji lub postanowienia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

→ PRAWO BUDOWLANE

W tarczy antykryzysowej 1.0. wskazano, że na wypadek projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki **obiektów budowlanych**, w tym zmiany sposobu użytkowania, **w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. W tych przypadkach nie stosuje się przepisów:**

- ustawy Prawo budowlane,
- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktów planistycznych, o których mowa w tej ustawie,
- ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Prowadzenie robót budowlanych oraz zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 **wymaga niezwłocznego poinformowania przez inwestora organu administracji architektoniczno-budowlanej.** Jeżeli prowadzenie ww. robót budowlanych **powoduje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi**, organ administracji architektoniczno-budowlanej, w drodze decyzji podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, niezwłocznie ustala wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń ich prowadzenia. W przypadku prowadzenia robót budowlanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, których rozpoczęcie wymaga uzyskania **decyzji o pozwoleniu na budowę**, inwestor jest jedynie obowiązany zapewnić **objęcie kierownictwa oraz nadzoru** nad tymi robotami przez osobę posiadającą **uprawnienia budowlane** w odpowiednich specjalnościach.

Zgodnie z tarczą antykryzysową 2.0. takie same zasady mają znaleźć zastosowanie także do projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych **dotyczących utrzymania ciągłości działania istotnych usług**, w szczególności w zakresie telekomunikacji, łączności publicznej, transportu, świadczeń zdrowotnych, energii, handlu, gospodarki wodnej lub kanalizacyjnej, oczyszczania ścieków, porządku publicznego, obronności.

Ponadto przewiduje się, że w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, nie ma obowiązku uzyskania **pozwolenia na użytkowanie** w odniesieniu do niektórych obiektów budowlanych, wobec których konieczne było uzyskanie pozwolenia na budowę, oraz obiektów budowlanych, wobec których przystąpienie do ich użytkowania miało nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Wnioski o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, które zostały złożone przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, **mają być traktowane jak zawiadomienie o zakończeniu budowy**. Termin do zgłoszenia sprzeciwu w takim przypadku liczy się od dnia wejścia w życie tarczy antykryzysowej 2.0.

[odnośnie do terminów zob. **SPRAWY ADMINISTRACYJNE I SĄDOWOADMINISTRACYJNE**]

➔ PRAWO WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

W okresie od dnia 8 marca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2020 r. nie biegnie termin na wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego oraz złożenie w Urzędzie Patentowym RP tłumaczenia patentu europejskiego na język polski, jak również termin na złożenie tłumaczenia na język polski ograniczonego lub zmienionego patentu europejskiego. Terminy zaczną biec na nowo od dnia 1 lipca 2020 r.

➔ WSPARCIE TWÓRCÓW I ARTYSTÓW

Twórcy oraz artyści prowadzący własną działalność gospodarczą oraz pracujący na umowę zlecenia lub umowę o dzieło **mogą otrzymać wsparcie pieniężne do wysokości 80% minimalnego wynagrodzenia**.

Wstrzymuje się pobieranie wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi (m.in. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS, Stowarzyszenie Filmowców Polskich). Znosi się także obowiązek przekazywania wpłaty od przychodu uzyskanego z tytułu wyświetlania filmów i reklam w kinie na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz danych z tym związanych przez podmiot prowadzący kino.

➔ SPRAWY ADMINISTRACYJNE I SĄDOWOADMINISTRACYJNE

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewiduje się **wstrzymanie przewidzianego przepisami prawa administracyjnego nierozpoczętego i zawieszenie rozpoczętego biegu**:

- terminów, od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminów do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki;

- **terminów przedawnienia roszczeń** i innych terminów, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie;
- **terminów zawitych**, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony;
- **terminów do dokonania wpisów** przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju – chodzi tu, w szczególności, o wpisy do CEIDG i KRS.

Zgodnie z założeniami tarczy antykryzysowej 2.0. **wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów nie ma dotyczyć m. in. terminów:**

- opiniowania i uzgadniania projektu studium, projektu planu miejscowego oraz projektu uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, przez właściwe organy;
- opiniowania projektu gminnego programu rewitalizacji przez właściwe organy;
- wydania decyzji o warunkach zabudowy;
- składania wniosków dotyczących studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Jednocześnie rozszerzeniu ma ulec dotychczasowy katalog przypadków, w których możliwe jest odstąpienie od zachowania zasady czynnego udziału stron w postępowaniu administracyjnym, o przypadek, gdy wszystkie strony zrzekły się swojego prawa do czynnego udziału w postępowaniu.

Zakłada się, że uzyskanie dostępu do akt sprawy lub poszczególnych dokumentów będzie mogło nastąpić za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przewiduje się, że osobiste stawiennictwo strony lub innego uczestnika postępowania będzie mogło zostać zastąpione poprzez udostępnienie wizerunku w czasie rzeczywistym za pośrednictwem transmisji audiowizualnej. Takie rozwiązanie ma być możliwe tylko wtedy, gdy przemawia za tym interes strony i wyraził na nie zgodę organ.

Planuje się również wprowadzenie zmian w postępowaniach administracyjnych w zakresie zasad doręczania pism drogą elektroniczną. W przypadku pism wydawanych przez organy administracji publicznej w formie dokumentu elektronicznego, jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania nie złożyła podania w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej, nie wystąpiła do organu administracji publicznej o takie doręczenie lub nie wyraziła zgody na doręczanie pism w taki sposób, to doręczenie będzie mogło polegać na doręczeniu wydruku pisma uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma.

Przewiduje się, że w przypadku nieodebranych pism, podlegających doręczeniu za potwierdzeniem odbioru, jeżeli termin odbioru określony w awizo będzie przypadał w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, pisma nie będzie można uznać za doręczone w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz przed upływem 14 dni od dnia zniesienia tych stanów.

Przywołana wyżej zasada nie ma znajdować zastosowania do niektórych postępowań w sprawach dotyczących gier hazardowych, niektórych postępowań podatkowych oraz kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej oraz postępowań podatkowych, jeżeli kontrole lub postępowania te wiążą się z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego. Nie ma dotyczyć także spraw sądowych.

→ SPRAWY CYWILNE, KARNE I DOT. ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewiduje się **wstrzymanie nierozpoczętego i zawieszenie rozpoczętego biegu:**

- terminów przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia;
- **terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych**, w szczególności sądowno-administracyjnych, postępowaniach egzekucyjnych, karnych, karno-skarbowych, w sprawach o wykroczenia, administracyjnych, egzekucyjnych w administracji, a także terminów w innych postępowaniach (odnośnie do postępowań i kontroli podatkowych zob. INNE KWESTIE PODATKOWE).

Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów nie dotyczy części kontroli i postępowań wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych, w szczególności terminów na wnoszenie odwołań od wyników postępowań.

Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów nie dotyczy także terminów przewidzianych w prawie cywilnym, a więc w szczególności terminu przedawnienia roszczeń z umów, czynów niedozwolonych i bezpodstawnego wzbogacenia oraz terminu zasiedzenia. Niezbędne do zachowania tych terminów pozwy czy wnioski do sądu należy zatem składać tak, jak gdyby stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii nie miał miejsca.

Nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, z wyjątkiem rozpraw i posiedzeń jawnych w sprawach pilnych. **W tarczy antykryzysowej 2.0. przewiduje się dodatkowo zwolnienie z obowiązku przedstawiania zaświadczeń o chorobie od lekarza sądowego w przypadku niemożności stawiennictwa na posiedzeniu sądu.**

→ SPRAWY UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

Zgodnie z założeniami tarczy antykryzysowej 2.0. w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 termin do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie ma rozpoczynać swojego biegu. Termin rozpoczęty przed wejściem w życie tych stanów ma ulegać przerwaniu, a po ich zakończeniu biec na nowo. Warunkiem ma być, żeby niewypłacalność powstała z powodu COVID-19.

Jeżeli stan niewypłacalności powstanie w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, to będzie należało domniemywać się, że zaistniał z powodu COVID-19. Oznacza to, że będzie się zakładało, że stan niewypłacalności

nie powstał z winy dłużnika i dłużnik (a w przypadku dłużnika będącego spółką osoby uprawnione do jego reprezentacji) nie będzie ponosić związanych z tym negatywnych konsekwencji prawnych.

Do kategorii spraw pilnych, rozpoznawanych z pierwszeństwem w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w których też można przeprowadzać rozprawy i posiedzenia sądowe, mają zostać zaliczone sprawy o rozpoznaniu wniosku restrukturyzacyjnego.

➔ PRZESYŁKA HYBRYDOWA

Przewiduje się wprowadzenie **do 30 września 2020 r.** tzw. przesyłki hybrydowej, która ma być realizowana przez Poczta Polska. Przesyłka hybrydowa rozumiana jest jako przyjęcie przesyłki poleconej, a następnie jej przemieszczenie i doręczenie w postaci dokumentu elektronicznego do adresata bez konieczności składania własnoręcznego podpisu.

Przesyłki mają być doręczane w formie odwzorowania cyfrowego. **Odwzorowaniu mają podlegać zarówno druk lub korespondencja zawarte w przesyłce listowej, jak i koperta. Dokument elektroniczny powstały w wyniku realizacji przesyłki hybrydowej będzie miał moc równą mocy dokumentów w postaci papierowej**, z których zostały wykonane. Skorzystanie z opcji przesyłki hybrydowej ma zostać **zwolnione z opłat**.

Warunkiem skorzystania z przesyłki hybrydowej będzie posiadanie **profilu zaufanego**. Przesyłka hybrydowa będzie mogła znaleźć zastosowanie do „zwykłych” przesyłek poleconych, ale także przesyłek poleconych z potwierdzeniem odbioru, pokwitowaniem odbioru albo elektronicznym potwierdzeniem odbioru. Przesyłki hybrydowe nie mają być stosowane w przypadkach przesyłek wysyłanych do ani wysyłanych przez sądy, trybunały, prokuraturę i inne organy ścigania oraz komornika sądowego. Z zakresu zastosowania tego rodzaju przesyłek nie mają być natomiast wyłączone inne organy, np. urzędy skarbowe czy ZUS.

Planuje się, że przesyłka hybrydowa może zostać wykorzystana, jeśli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- a) w przepisach prawa jest mowa o przesyłce poleconej albo o doręczaniu pisma za pokwitowaniem przez Poczta Polska; oraz
- b) adresat wyrazi na to zgodę i upoważni Poczta Polska do obioru przesyłek poleconych celem ich przetworzenia i doręczenia w postaci dokumentów elektronicznych na skrzynkę elektroniczną adresata.

Poczta Polska będzie musiała obowiązkowo zapewnić jednoznaczną identyfikację adresata – osoby fizycznej. W przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej jednoznaczna identyfikacja adresata lub osób uprawnionych do jego reprezentowania może zostać zapewniona, o ile Poczta Polska ma takie możliwości techniczne.

Z przesyłki hybrydowej nie będzie można skorzystać w przypadkach, gdy korespondencja nie może być doręczona tym sposobem, przykładowo, gdy istnieje obowiązek doręczenia dokumentu nieprzekształconego.

Doręczenia w trybie przesyłki hybrydowej zrealizowane w okresie do 30 września 2020 r. będą skuteczne z datą zapoznania się przez odbiorcę z dokumentem zamieszczonym na skrzynce elektronicznej adresata. Poczta Polska poinformuje adresata na adres elektroniczny wskazany przez niego, że na skrzynkę elektroniczną adresata doręczono dokument elektroniczny. W razie niezapoznania się dokument uznaje się za doręczony po upływie 14 dni od zamieszczenia dokumentu. Oznacza to, że **przesyłka hybrydowa ma zostać objęta tzw. fikcją doręczenia**, a więc nawet jeżeli przesyłka faktycznie nie zostanie odebrana, to np. na potrzeby dotrzymania danego terminu, będzie się ją uważało za doręczoną właściwie.

Szczegóły świadczenia usług przesyłki hybrydowej, w tym m.in. zasady identyfikacji adresatów i odbioru, mają zostać określone w **regulaminie, który przyjmie Poczta Polska**.

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości dotyczących tarczy antykryzysowej 2.0. i innych kwestii prawnych związanych z COVID-19 pozostajemy do Państwa dyspozycji.

SDZLEGAL Schindhelm
Kancelaria Prawna Champera, Dubis, Zając i Wspólnicy sp. k.
ul. Kazimierza Wielkiego 3, 50-077 Wrocław
Tel.: +48 71 326 51 40
E-mail: wroclaw@sdzlegal.pl
www.schindhelm.com